

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

ქუთაისის უნივერსიტეტი

ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტი
ეკონომიკის დეპარტამენტი

დამტკიცებულია აკადემური საბჭოს სხდომაზე
ოქმი № 3, “9” “ივნისი” 2011წელი

რექტორი:

ლ.ქელბაქიანი

Minor პროგრამა

ეკონომიკა

ქუთაისი
2011

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება:

ეკონომიკა

უმაღლესი აკადემიური განათლების საფეხური:

ბაკალავრიატი

სწავლების ენა:

ქართული

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

სრული ზოგადი განათლების ატესტატი, ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე ქართული ენის, ზოგადი უნარების, უცხო ენისა და ნებისმიერი მეოთხე არჩევითი საგნის წარმატებით ჩაბარება და ქუთაისის უნივერსიტეტის სტუდენტის სტატუსის მოპოვება, და ძირითადი პროგრამის ფარგლებში დისციპლინაში „შესავალი ეკონომიკასა და ბიზნესში“ დადებითი შეფასების მიღება.

პროგრამის მოცულობა:

პროგრამის საერთო მოცულობაა 60 კრედიტი, ანუ 1500 საათი

პროგრამის ზოგადი მიმოხილვა:

საზოგადოდ, ეკონომიკის შესწავლის საგანია იშვიათი რესურსების ეფექტიანი გამოყენების ძიება საქონლის და მომსახურების წარმოებაში, საზოგადოების მატერიალური მოთხოვნების მაქსიმალური დაკმაყოფილების მიზნით. აქედან გამომდინარე, პროგრამის და შესაბამისად, მისი შემადგენელი დისციპლინების ათვისების შედეგად, სტუდენტებს ნათელი წარმოდგენა უნდა შეექმნათ ეკონომიკაში არსებულ ყველაზე აქტუალურ პრობლემებზე, როგორცაა საბაზრო სისტემის ფუნქციონირების მექანიზმები, რესურსების განაწილების მექანიზმები, კერძო და სახელმწიფო სექტორები ეკონომიკაში, სახელმწიფოს მარეგულირებელი ფუნქციები და ა.შ.

„ეკონომიკის“ Minor პროგრამის ძირითადი მიზანი:

წარმოდგენილი პროგრამა მიზნად ისახავს განიხილოს საკითხები, რომლებიც შეეხება თანამედროვე ეკონომიკური მეცნიერების თითქმის ყველა მნიშვნელოვან ასპექტს, მიაწოდოს სტუდენტებს მყარი ცოდნა კომერციული და ორგანიზაციული საქმიანობის მრავალი ასპექტის შესახებ, აჩვენოს როგორ იღებს ბიზნესები გადაწყვეტილებებს იმის შესახებ, თუ რა აწარმოონ, როგორ აწარმოონ და ვინ აწარმოოს, ასევე აჩვენოს, თუ როგორ მოქმედებს ისეთი მაკროეკონომიკური ფენომენები, როგორცაა ინფლაცია, უმუშევრობა, საპროცენტო განაკვეთი მომხმარებელთა და ბიზნესის ქცევასა და გადაწყვეტილებებზე.

სწავლების სტრატეგია მოიცავს, როგორც საბაზისო საკითხებისა და პრინციპების გადმოცემას სხვადასხვა ეკონომიკურ დისციპლინებში, ისე განვითარების თანამედროვე პირობებისა და მომავალი ტენდენციების განსაზღვრას. პროგრამით გათვალისწინებულ

ეკონომიკურ დისციპლინათა შესწავლა, უპირველეს ყოვლისა, უზრუნველყოფს ეკონომიკური ცოდნის გაღრმავებას სხვადასხვა მიმართულებით, სტუდენტებისათვის საბაზრო აზროვნების ახალ ეტაპზე გადასვლას და მოტივაციის ხელშეწყობას.

სწავლის შედეგი:

პროგრამის წარმატებით დაძლევის შემთხვევაში ბაკალავრს ექნება ეკონომიკური მიმართულების ძირითად დისციპლინათა თეორიული ცოდნა, გაუღრმავდებათ ეკონომიკური ანალიზის უნარ-ჩვევები. ისინი შეძლებენ ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების ისტორიულ რაკურსში განხილვას, საქართველოს ეკონომიკის უფრო ღრმად შესწავლას, საჯარო ფინანსებისა და სექტორული ეკონომიკის ძირითადი პრობლემატიკის განზოგადებას, მსოფლიო ეკონომიკაში მიმდინარე პროცესების აღქმას, რესურსული პოტენციალისა და მისი რაციონალური გამოყენების მჭიდროდ დაკავშირებას ეკონომიკურ ზრდასთან, ეკონომიკურ პროცესთა გაზომვადობის და სიტუაციური მოდელირების ელემენტების სრულყოფას.

ცოდნა და გაცნობიერება

პროგრამის დაძლევის შემთხვევაში ბაკალავრს ექნება ეკონომიკური მიმართულების ძირითად დისციპლინათა თეორიული ცოდნა, ჩამოუყალიბდება ეკონომიკური ანალიზის უნარ-ჩვევები. ისინი შეძლებენ ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების ისტორიულ რაკურსში განხილვას, საქართველოს ეკონომიკის უფრო ღრმად შესწავლას, ეცოდინებათ სახელმწიფოს ეკონომიკური ფუნქციები, ეკონომიკური აზრის განვითარების თეორიული ასპექტები.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულები შეძლებენ:

- სწრაფადცვალებად ეკონომიკურ გარემოსთან ადაპტირებას;
- განაზოგადონ მიკრო და მაკროეკონომიკის, საჯარო ფინანსების, დემოგრაფიის, სექტორული და რეგიონული ეკონომიკის ძირითადი პრობლემატიკა;
- მოახდინონ ეროვნულ ანგარიშთა სისტემის განზოგადებული ანალიზი;
- აღიქვან და სათანადოდ შეაფასონ მსოფლიო ეკონომიკაში მიმდინარე პროცესები;
- შეძლებენ სტატისტიკური ინფორმაციის დამუშავებასა და დასკვნების გამოტანას.

დასკვნის უნარი

კურსდამთავრებულს შეეძლება ეკონომიკური მონაცემების შეგროვება და განმარტება, ასევე განყენებული მონაცემებისა და/ან სიტუაციების ანალიზი სტანდარტული და ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენებით, დასაბუთებული დასკვნის ჩამოყალიბება.

კომუნიკაციის უნარი

შეუძლია იდეების, არსებული პრობლემებისა და გადაჭრის გზების შესახებ წერილობითი ანგარიშის მომზადება და ინფორმაციის სპეციალისტებისა და არასპეციალისტებისათვის ზეპირად გადაცემა, შესაბამისი დარგის სპეციალისტებთან დისკუსიაში მონაწილეობის მიღება.

სწავლის უნარი

შეუძლია საკუთარი სწავლის პროცესის თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად შეფასება, შემდგომი სწავლის საჭიროებების დადგენა, შეუძლია დამოუკიდებლად, ლიტერატურის გამოყენებით, აიმაღლოს ცოდნა, დამოუკიდებლად მუშაობს დარგობრივ სასწავლო და სამეცნიერო ლიტერატურასთან.

ღირებულებები

მონაწილეობს ეთიკური ღირებულებების ფორმირების პროცესში და ისწრაფვის მათ დასამკვიდრებლად: პატივს სცემს მრავალფეროვნებას, შეუძლია პროფესიულ კონტექსტში მოლაპარაკებაში და კონფლიქტების მოგვარებაში მონაწილეობა, მონაწილეობს ჯგუფური გადაწყვეტილებების შემუშავებაში, ეფექტიანად ურთიერთობს სამუშაო/სასწავლო/პროფესიულ ჯგუფში, აცნობიერებს სამართლებრივი და პასუხისმგებლობის როლს ორგანიზაციაში და საზოგადოებაში, აცნობიერებს ეთიკის, მდგრადი განვითარების ძირითად პრინციპებს.

პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტები შეძლებენ:

- გაერკვნენ ეკონომიკურ ურთიერთობათა სპეციფიკაში პროგრამით გათვალისწინებული დისციპლინების მიხედვით;
- შეისწავლონ უმნიშვნელოვანესი ეკონომიკური კატეგორიები, ისტორიულ რაკურსში განიხილონ მოვლენები და პროცესები, რითაც შეიქმნა საფუძველს მომავალი თეორიული ცოდნისა და პროფესიული უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბება-განვითარებისათვის;
- განაზოგადონ მიკრო და მაკროეკონომიკის, საჯარო ფინანსების, დემოგრაფიის, სექტორული და რეგიონული ეკონომიკის ძირითადი პრობლემატიკა;
- მოახდინონ ეროვნულ ანგარიშთა სისტემის განზოგადებული ანალიზი;
- აღიქვან და სათანადოდ შეაფასონ მსოფლიო ეკონომიკაში მიმდინარე პროცესები;
- მოახდინონ ეკონომიკურ პროცესთა და სიტუაციათა მარტივი მოდელირება და შესაბამისი დასკვნების წარმოდგენა;
- შეიქმნან სისტემური წარმოდგენა საქართველოს და მსოფლიო ეკონომიკის სტრუქტურებზე და განვითარების ტენდენციებზე.

დასაქმების სფეროები

ეკონომიკის minor პროგრამას უნივერსიტეტი ბიზნესის ადმინისტრირების ძირითადი

პროგრამის ფარგლებში თავაზობს მსურველებს, ამდენად აღნიშნული პროგრამით გათვალისწინებული საგნების შესწავლა გააძლიერებს სტუდენტთა ძირითადი სპეციალობით მისაღწევ კომპეტენციებს, რაც ერთობ გაზრდის მათ კონკურენტუნარიანობას შრომის ბაზარზე და წარმატებული კარიერის ფორმირების საფუძველი გახდება.

სწავლების მეთოდები

პროგრამით დაგეგმილი სწავლის შედეგების მიღწევისათვის გამოყენებული იქნება სწავლებისა და სწავლის თანამედროვე მეთოდები, რაც დეტალურად გაწერილია უნივერსიტეტის დიდაქტიკურ კონცეფციაში. დამოუკიდებელი, კონკურენტული და თანამშრომლობითი სწავლების გზით სტუდენტთა ინტერაქციის ორგანიზება, მათი მიზანმიმართული ვარირებით სასწავლო პროცესის დაგეგმვა განაპირობებს მოტივაციის ამაღლებას, ცოდნის ათვისების ეფექტიანობას და სოციალური უნარ-ჩვევების განვითარებას. ამასთან ერთად, სასწავლო პროცესის დაგეგმვაც უფრო მრავალფეროვნად, სახალისოდ, საინტერესოდ (ცოდნის ათვისების ხარისხი, კრიტიკულად გააზრება) და მრავლისმომცველად (უნარ-ჩვევების გამომუშავება, მეტი ინფორმაციის დაფარვა) შეიძლება. ტრადიციული ლექციების კვალდაკვალ გამოყენებულ იქნება პრაქტიკული მეცადინეობები, სამუშაო ჯგუფები, პროექტები, შემთხვევების ანალიზი და სწავლების სხვა აქტიური მეთოდები.

შეფასება

შეფასება არის საგნის, მოვლენის ან პროცესის შესაბამისობის განსაზღვრა წინასწარ დადგენილ კრიტერიუმებთან. შეფასების საშუალებით უნდა დადგინდეს სტუდენტის მიღწევების შესაბამისობა პროგრამით დასახულ შედეგებთან, ამ მიზნით გამოყენებულ იქნება შეფასების ისეთი კრიტერიუმები, რომელთა მეშვეობითაც შესაძლებელია იმის დადგენა, რომ სტუდენტმა განავითარა ის უნარები, რომელიც აუცილებელია ბიზნესკონტექსტში პრობლემების გადასაჭრელად, შეუძლიათ თუ არა წანამძღვრებისა და პირობების ფორმულირება, კვლევის საკითხის დასმა, ანალიზი, დასკვნებისა და რეკომენდაციების ჩამოყალიბება. შეუძლიათ თუ არა შესაბამისი ინსტრუმენტების გამოყენება, საკუთარი საქმის ორგანიზება და თავისი შედეგებისა და რეკომენდაციების გადაცემა და არგუმენტირება/დაცვა. შეფასება უნდა იყოს, როგორც შემაჯამებელი ხასიათის, ასევე მაფორმირებელი (უკუკავშირის მიმცემი).

შეფასების მიზანია ხარისხობრივად განსაზღვროს სტუდენტის სწავლის შედეგები აკადემიური პროგრამის მიზნებთან და პარამეტრებთან მიმართებით.

შეფასების სტრუქტურა, საგნის ფარგლებში, ორ ელემენტად იყოფა - შუალედური და შემაჯამებელი. შუალედური ელემენტი შეიძლება დაიყოს კომპონენტებად, რომლებსაც, აგრეთვე, თავისი წილი აქვს ამ ელემენტის ფარგლებში.

ყოველი კონკრეტული შეფასება ორივე ელემენტის ჯამურ შედეგებს ეყრდნობა.

შეფასების მინიმალურ დადებით ქულად ითვლება 51.

სტუდენტთა ცოდნის შეფასების ინსტრუმენტს წარმოადგენს გამოცდა. გამოცდამ

უნდა აჩვენოს, თუ რამდენად კარგად აითვისა სტუდენტმა შესაბამისი კურსი.

უნივერსიტეტში გამოცდები ტარდება მხოლოდ წერიტი ფორმით.

სტუდენტის საბოლოო გამოცდაზე დაშვების წინაპირობები:

- დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით უგროვდება 51 ქულა.
- რეფერატის (ესსეს) დაწერა/წაკითხვა, ნაშრომის მომზადება/პრეზენტაცია და სხვა. ეს ნიშნავს, იმას, რომ, თუ სტუდენტს არა აქვს ჩაბარებული რეფერატი, ან კურსის ხელმძღვანელის მიერ მიცემული სხვა დავალება, ის არ დაიშვება ფინალურ გამოცდაზე, ვიდრე არ წარმოადგენს აღნიშნულ რეფერატს, იმ შემთხვევაშიც კი თუკი სხვა აქტივობების ჯამით უგროვდება დასკვნით გამოცდაზე დაშვებისათვის საკმარისი ქულები.
- ქუ-ის შინაგანაწესისა და ხელშეკრულების პირობების დაურღვევლობა.

შეფასების სისტემა

შეფასება ხდება ქულათა სისტემით. ყოველი კომპონენტის (გარდა დასწრება-აქტივობებისა) მაქსიმალური შეფასება შეადგენს 100 ქულას.

სტუდენტის შეფასებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს არა მხოლოდ მის მიერ უშუალოდ დამამთავრებელ გამოცდაზე მიღწეული წარმატება, არამედ მთელი კურსის დროს ნაჩვენები შედეგები.

საკრედიტო შეფასებათა სისტემა უშვებს ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- მაქსიმალური შეფასების 91% და მეტი - ნიშანი A (ფრიადი)
- მაქსიმალური შეფასების 81-90% - ნიშანი B (ძალიან კარგი)
- მაქსიმალური შეფასების 71-80% - ნიშანი C (კარგი)
- მაქსიმალური შეფასების 61-70% - ნიშანი D (დამაკმაყოფილებელი)
- მაქსიმალური შეფასების 51-60% - ნიშანი E (საკმარისი)

არსებობს ორი უარყოფითი შეფასება:

- მაქსიმალური შეფასების 41-50% - ნიშანი FX (ვერ ჩააბარა), რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება. სტუდენტს დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება აქვს იმავე სემესტრში. დასკვნით და შესაბამის დამატებით გამოცდას შორის შუალედი უნდა იყოს არანაკლებ 10 დღისა, მაგრამ არაუმეტეს 1 თვის.

- მაქსიმალური შეფასების 41% და ნაკლები - ნიშანი F (ჩაიჭრა), რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

GPA გამოთვლის წესი

GPA	ქულა
4.0	91%-ზე მაღალი

3.7	85 - 91%
3.3	81 - 84.9%
3.0	75 - 80.9 %
2.7	71 - 74.9%
2.3	61 - 70.9%
2.0	51 - 60.9%
1.7	41 -50.9%
1.3	30 - 39.9%
1.0	20 -29.9%
0.0	0.0 -19.9%

GPA ინდივიდუალური კურსისთვის:

GPA-ს მინიჭება ყოველი ინდივიდუალური სასწავლო კურსისათვის ხდება ზემოთ მოყვანილი ცხრილის საფუძველზე, მაგალითად თუ სტუდენტმა მიიღო 88 ქულა, მაშინ მისი GPA არის 3.7.

როგორ გამოითვლება კუმულატიური (დაგროვილი) GPA?

სემესტრის ან სასწავლო წლის ბოლოს სტუდენტის კუმულატიური GPA გამოითვლება ფორმულით.

კუმულატიური GPA = საერთო ქულათა ჯამი / ათვისებული კრედიტების ჯამი

საერთო ქულა = **ინდივიდუალური GPA X კურსის კრედიტი**

მაგალითად, ვთქვათ, აიღეთ ორი 3 კრედიტიანი სასწავლო კურსი და მათში შესაბამისად მიიღეთ 88 ქულა (GPA 3.7) და 78 ქულა (GPA 3.0), მაშინ კუმულატიური GPA ამ ორი კურსისთვის იქნება:

$$\text{საერთო ქულათა ჯამი} = (3.7 \times 3\text{კრ.}) + (3.0 \times 3\text{კრ.}) = 11.1 + 9.0 = 20.1$$

$$\text{ბოლო კუმულატიური GPA} = 20.1 / 6 = 3.33$$

მატერიალურ-ტექნიკური რესურსები

უნივერსიტეტს გააჩნია საკმარისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა საგანმანათლებლო პროგრამის განსახორციელებლად: აუცილებელი სასწავლო აუდიტორიები, ბიბლიოთეკა, აკადემიური პერსონალის სამუშაო სივრცე, საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები. შენობა-ნაგებობები აღჭურვილია პროგრამის შესაბამისი ინვენტარით.

ადამიანური რესურსები

1. ჩიხლაძე ნიკოლოზ - ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, სრული პროფესორი (პროგრამის ხელმძღვანელი)
2. გაბელაშვილი კახაბერ-ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, ასოც. პროფესორი;
3. უფლისაშვილი გურამ - ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, ასოც. პროფესორი;
4. ბაბუნაშვილი ეკა-ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, ასოც. პროფესორი;
5. ვირსალაძე ნაირა - ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, ასოც. პროფესორი;
6. კონჯარია ელგუჯა - ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, ასოც. პროფესორი;
7. კორძაძე თეა - მათემატიკის აკადემიური დოქტორი, ასოც. პროფესორი;
8. ყიფიანი მავლინა-ქუ დოქტორანტი, ასისტენტ-პროფესორი;
9. გორგასლიძე მეგი - ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, მოწვეული სპეციალისტი;
10. გურაბანიძე დოდო - ბიოლოგიის აკადემიური დოქტორი, მოწვეული სპეციალისტი.